

Minőségbiztosítás a felsőoktatásban és a szakképzésben – hasonlóságok és különbségek oktatói szemszögből

Dr. Majorosi Anna főiskolai tanár, a Budapesti Független Vizsgaközpont vezetője

A workshop céljai

- A workshop célja,
- hogy a résztvevők saját tapasztalataikból kiindulva reflektáljanak a minőségbiztosítással kapcsolatos feladataikra

A workshop résztvevői

- Kérem, kézfeltartással jelezze, ha igaz Önre az állítás! Nézzen, legyen szíves, körül, hogy kivel dolgozik a csoportban hasonló területen, illetve ki lát még el hasonló feladatot.

Néhány gondolat az Európai Unió Tanácsának ajánlásáról (2017)

- Az EKKR alapja a tanulásieredmény-alapú megközelítés
- A tanulási eredmények segítik az átláthatóságot
- A nemformális és az informális tanulási eredmények érvényesítésének lépései: az egyén tapasztalatainak meghatározása párbeszéd során, dokumentáció az egyéni tapasztalat megjelenítése érdekében, a tapasztalatok formális értékelése, tanúsítás
- A felsőoktatási kreditrendszer mellé szükséges kidolgozni a szakképzési kreditrendszert
- Az egyének által megszerzett krediteket dokumentálni kell, megjelölni az elért tanulási eredményeket a kreditértékkel

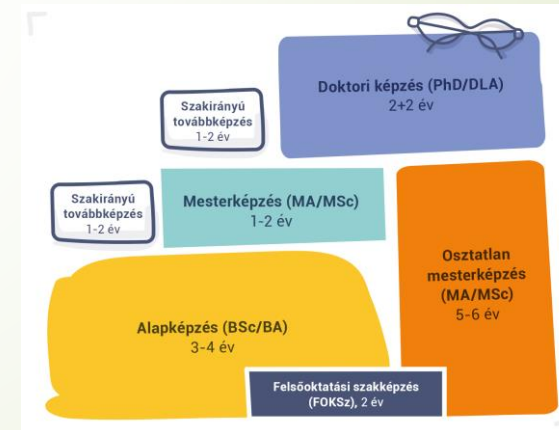

A szakképzés átalakításának legfontosabb elemei

- ▶ Az OKJ helyett alapszakmák és szakképesítések: KKK/PK
- ▶ 175 alapszakma (KKK), számos szakképesítés (Programkövetelmények)
- ▶ Kimeneti követelményeket határoz meg
- ▶ Milyen feladatok/tevékenységek ellátására lesz képes, milyen önállósági és felelősségi szinten képes ezeket ellátni, milyen szintű és összetettségű tudással rendelkezik, milyen attitűdök jellemzik
- ▶ Új vizsgák: ágazati alapvizsga, szakmai vizsga, képesítő vizsga (akkreditált vizsgaközpontok)
- ▶ Módszertani megújulás: projektoktatás, portfólió, reflektív napló
- ▶ Okleveles technikus képzés
- ▶ Az iskolák önállósága, duális képzés, ösztöndíjak diákoknak

Változások a felsőoktatásban

- Modellváltó egyetemek – fenntartóváltozás
- A felsőoktatási intézmények nagyobb önállósága
- A felvételi megváltozása
- Szakdolgozat és/vagy portfólió

A felsőoktatás és a szakképzés közös metszéspontjai

- ▶ Mindkét szektorban tanulásieredmény-alapú képzési és kimeneti követelmények vannak
- ▶ Minőségirányítási rendszer (felsőoktatás: intézményenként saját rendszer, szakképzés: központi rendszer intézményi testreszabással)
- ▶ Kérdőívek az oktatók munkájáról
- ▶ A vezetők szerepe a minőségirányításban kiemelten fontos
- ▶ A tartalomalapú megközelítéstől el kell mozdulni a tanulási eredmények irányába, és a hallgató/diák oldaláról megközelíteni
- ▶ Okleveles technikus képzés közös kidolgozása és megvalósítása
- ▶ Fejleszteni és együttműködni annak érdekében, hogy a diák/hallgató puzzle-darabkáiból összeálljon egy közelítőleg a tanulási eredményekkel összhangban álló kép

A felsőoktatás és a szakképzés közös kihívásai

- Közös cél lenne a diák/hallgató szempontjából nézni a képzést
- Fejlesztani és együttműködni annak érdekében, hogy a diák/hallgató puzzle-darabkáiból összeálljon egy közelítőleg a tanulási eredményekkel összhangban álló kép
- Céltudatosabb tervezésre van szükség
- ECTS? Felsőoktatás és szakképzés
- Tudatosabb módszerválasztás (projektek, Feladatok, soft skillek)

Az oktatói értékelés szempontjai

Felsőoktatás (nem egységes – példa KJE)	Szakképzés (egységes)
Oktatás (előmenetel rögzített)	Képzettség – szakképzettség
Kutatás	Szakmai tapasztalat
KJE érdekű közösségi-társadalmi tevékenységek	Munkaerőpiaci érték
Egyéni kompetenciafejlesztés: önképzés, továbbképzéseken való részvétel	Szakmai felkészültség
Szakmai megbízhatóság, érthetőség, átláthatóság	A szakképzés-releváns korszerű módszertan alkalmazása
A kurzus kapcsolódása a gyakorlathoz	Pedagógiai tervezés
Értékelés	Pedagógiai értékelés
Módszertan	Együttműködés más oktatókkal, szülőkkel és gyakorlati oktatási partnerekkel
Elérhetőség	Személyiségfejlesztő, csoportvezető, tanulás támogató tevékenység
Kommunikáció a hallgatókkal	Innovációs szakmai tevékenység és szakmai elkötelezettség

A csoportmunka menete

Csoportok alakítása (8 csoport az asztaloknál)

- **A)** A csoport kérdéséről születő gondolatok felírása a flipchart papírra és rövid beszélgetés a kérdésről 15'
- **B)** Egyvalaki marad a csoportból az asztalnál, a többiek egy másik asztalhoz ülnek. A beszélgetés az asztal kérdésére adott válaszokból indul ki. 15'
- **C)** Az eredeti csoportban három-négy mondat megfogalmazása lehetséges válaszként az eredeti kérdésre vagy a beszélgetések eredményeiről, vagy a közös felismerésekről (színes papírra, egy mondat egy lapra kerüljön) 10-15'

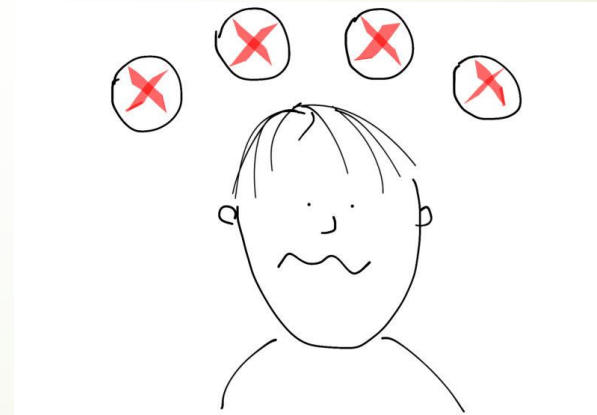
Kérdések a csoportmunkához

- ▶ Hogyan lehet/szükséges az oktatókat bevonni a minőségbiztosítás/ minőségirányítás intézményi megvalósításába?
- ▶ Milyen feladatai/szerepei vannak és lehetnek az oktatóknak a minőségbiztosításban?
- ▶ Mit érzékelnek a diákok és a kollégák, ha jól működik az intézmény minőségbiztosítási rendszere?
- ▶ Hol vannak kritikus pontok oktatói szempontból?
- ▶ Mikor mondható el / miben látható (esetleg hogyan mérhető), hogy rosszul működik az intézmény minőségbiztosítási rendszere?
- ▶ Oktatói szempontból mi az értelme a minőségirányításnak?
- ▶ Melyek a jó tanóra/szeminárium jellemzői? Soroljanak fel 10 jellemzőt!
- ▶ Mit kell ahhoz az oktatóknak a mindennapi munkában tenniük, hogy a tanulásieredmény-alapú szemlélet és az átláthatóság érvényesüljön?

Zárógondolatok a hibákról

- A hibák a tanulási folyamat természetes velejárói
- A hibákból tudjuk lemérni, hogy a diákok/hallgatók hol helyezkednek el a tanulási folyamatban
- A diákok/hallgatók hibái nem üldözni valók, hanem alapot teremtenek a továbbhaladáshoz
- Ha mi hibázunk?

Zárógondolatok a hibákról és a minőségről

- A vezetésnek és az oktatóknak olyan tanulási környezet kell teremteniük, amelyben a tanulói/oktatói/vezetésbeli hibák tanulási lehetőségnek számítanak, és mindenki biztos lehet abban, hogy a hibákat mindenki ennek megfelelően kezeli
- A hibák folyamatos javítása és a hibák esetén alkalmazott eljárásrendek fontos elemei a minőségirányításnak
- Az eljárásrendek és a hozzájuk tartozó dokumentumok biztosítják az átláthatóságot, a szabályos működést és az egyenlő/azonos bánásmódot.

